

Naziv predmeta: Geografija

Nastavna cjelina: Klima

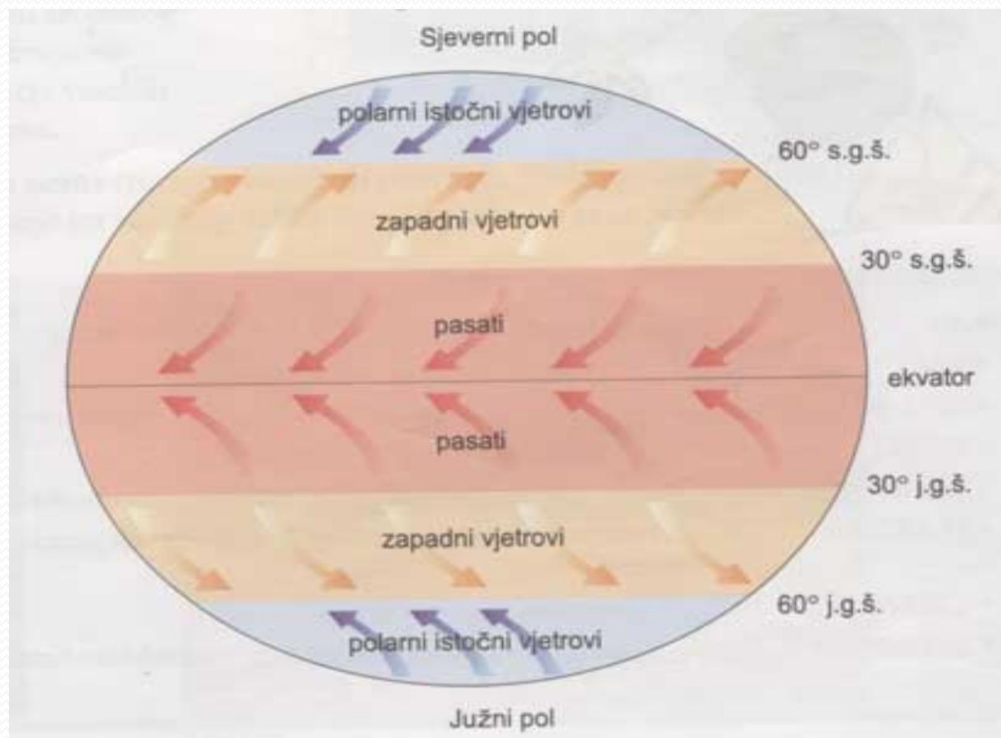
Nastavna jedinica: Zračna strujanja ili cirkulacija
atmosfera

Razred: I. Gimnazije

ZRAČNA STRUJANJA ILI CIRKULACIJA ATMOSFERE

- Zračna strujanja predstavljaju gibanje zraka u atmosferi.
- Opće ili planetarno strujanje atmosfere je međusobno povezano gibanje zračnih masa u planetarnim dimenzijama.

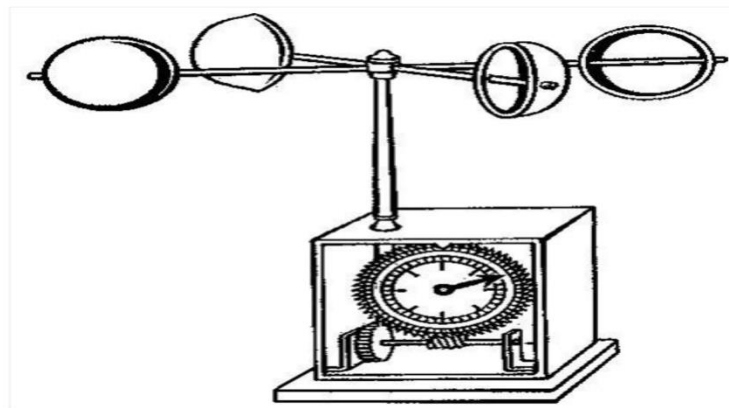
-
- Posljedica je stalne razlike temperature i tlaka između pojedinih dijelova Zemlje, rotacije, revolucije Zemlje, nejednake raspodjele kopna i mora.
  - To je mehanizam kojim se održava ravnoteža između uvijek toplih i nižih geografskih širina i uvijek hladnih viših geografskih širina- izmjena topline između toplijih i hladnijih dijelova Zemlje.
  - Strujanja zraka dijelimo na makroregionalna, mezoregionalna i lokalna zračna strujanja.

Vjetrovi

- Horizontalno strujanje zraka iz područja višeg tlaka zraka prema području nižeg tlaka zraka naziva se vjetar.
- Smjer vjetra određujemo stranom odakle puše, označava se velikim slovima engleskih riječi za strane svijeta.
- Anemometri ili anemografi uređaji za mjerenje brzine vjetra, izražava se u m/s ili km/h.

-Boforova ljestvica služi za procjenjivanje jakosti vjetra prema učincima.

anemometar

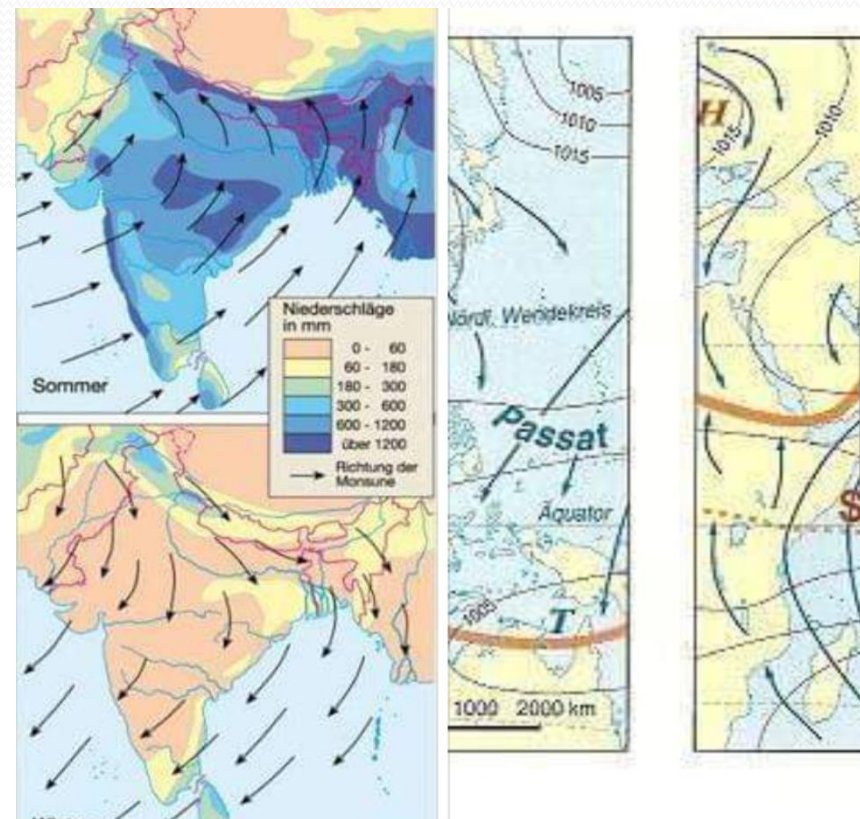

ANEMOMETAR

anemometar (anemo- + -metar), sprava za mjerenje brzine **vjetra**,

- Prema učestalosti vjetrovi mogu biti :
  1. stalni vjetrovi (pasati, glavni zapadni vjetrovi, polarni istočni vjetrovi)
  2. periodični (monsun)
  3. povremeni (bura, jugo, maestral, fen)

- Najjači udar bure (službeno) je iznosio 248 km/h, a neslužbeno 307 km/h

Pitanja za ponavljanje

- Zbog čega nastaju opća ili planetarna strujanja zraka?
- Što je vjetar?
- Zašto se planetarni vjetrovi još nazivaju i stalni?
- Zašto služi Boforova ljestvica?
- Kako dijelimo vjetrove prema učestalosti?